

ДО 90-РІЧЧЯ КАФЕДРИ ОБРОБКИ МЕТАЛІВ ТИСКОМ ІМ. АКАДЕМІКА О. П. ЧЕКМАРЬОВА НАЦІОНАЛЬНОЇ МЕТАЛУРГІЙНОЇ АКАДЕМІЇ УКРАЇНИ (М. ДНІПРО)

Кафедра обробки металів тиском, що пізніше отримала ім'я академіка О. П. Чекмарьова, була створена у 1930 році. Її засновником став видатний вчений Андрій Павлович Виноградов. Після нього кафедру очолював академік О. П. Чекмарьов, який працював до 1974 року та заклав основи наукової школи обробки металів тиском. Історія кафедри містить багато яскравих подій та людей. Імена видатних вчених, що багато років віддали кафедрі, широко відомі серед фахівців всього світу. Це О. П. Грудєв, О. О. Діннік, Я. Л. Ваткін, М. С. Мутьєв, Ю. В. Зільберг, М. І. Ханін та багато інших. Ці науковці та їх сучасні послідовники є представниками потужної наукової школи, що носить ім'я її засновника, Заслуженого діяча науки і техніки України, лауреата Державних премій, Героя Соціалістичної праці, академіка АН УРСР та АН СРСР Олександра Петровича Чекмарьова.

Академік Олександр Петрович
Чекмарьов (1902–1975 рр.)

Багаторічні традиції й інтенсивний розвиток дозволяє науково-педагогічним працівникам кафедри залишатись на провідних ролях у освітньому та науковому процесі. Як і всюди, тут спостерігається тенденція до скорочення штатів – наразі до складу кафедри входять 3 доктора технічних наук, 8 кандидатів технічних наук, але колектив продовжує активно розвивати науковий та освітній процес. Наразі очолює кафедру колишній її випускник, д-р техн. наук, проф. Я. В. Фролов.

На кафедрі проводиться підготовка студентів за бакалаврською та магістерською програмами напрямку «Металургія». Особливістю підготовки студентів є можливість спеціалізації за будь-яким процесом обробки тиском – від традиційних (прокатне, трубне, ковальсько-штампувальне, волочильне виробництво) до більш сучасних (прокатно-ливарне виробництво, пресування, виробництво біметалевої продукції тощо). Окрім денної форми, доступна й заочна форма навчання на обох рівнях, що є привабливим для тих студентів, які бажають навчатися паралельно з виробничою діяльністю.

Кафедра має всі необхідні ознаки науково-освітнього центру з обробки металів тиском та є осередком наукової школи обробки металів тиском. Це обумовлено кваліфікованими та енергійними кадрами, лабораторією для проведення лабораторних робіт та наукових досліджень, а також наявністю сучасної комп'ютерної техніки з пакетами скінченно-елементних програм для моделювання процесів обробки металів тиском. Особливістю філософії саме цієї школи на сучасному етапі є створення наукових основ нових технологічних процесів та способів обробки нових матеріалів з метою забезпечення якості, орієнтованої на потреби клієнта.

Зберігати традиції і в той же час залишатись відкритою сучасним тенденціям, новим технологіям, актуальним викликам кафедри дозволяють принципи, які створювались та послідовно розвивались її очільниками та співробітниками протягом всієї довгої історії існування. Основними з них є: 1. орієнтація на потреби ринку праці та інтелектуального продукту; 2. залучення студентів до наукової праці; 3. розширення кругозору співробітників; 4. розвиток лабораторної бази; 5. об'єктивність в оцінюванні результатів; 6. послідовність та відповідальність; 7. відкритість та доброзичливість.

Завдяки цим принципам кафедра ОМТ і сьогодні випускає фахівців, які є затребуваними на українському та світовому ринку праці, та сприяє формуванню науковців європейського рівня.

Склад кафедри Обробки металів тиском ім. акад. О. П. Чекмарьова НМетАУ (2014 р.)

Давати студентам сучасні знання та реалізовувати наукові проекти кафедри дозволяють розвинені міжнародні зв'язки з провідними науковими й виробничими центрами як України, так і Європейського союзу. Закордонні стажування викладачів та студентів за останні 10 років стали повсякденною практикою.

Придніпровський науковий семінар «Обробка металів тиском», який вже більш як півсторіччя регулярно працює при кафедрі, забезпечує апробацію нових наукових робіт в умовах наукової демократії. Під час роботи семінару за темою доповіді кожен має право задати питання та висловити свою думку без огляду на науковий ступінь та звання. Регулярні засідання Семінару наповнюють наукову школу сенсом та сучасною інформацією, дозволяючи добре орієнтуватись у сучасних тенденціях.

Об'єктивність в оцінці результатів навчання та досліджень неможлива без міжнародних зв'язків. Більшість викладачів кафедри володіють англійською мовою. Майже всі викладачі кафедри пройшли стажування в університетах Європейського Союзу. Ми також заохочуємо кращих студентів до вивчення іноземних мов. Наші студенти знають, що українська національна еліта має володіти кількома іноземними мовами.

Такий підхід до підготовки студентів дозволив у 2015 році виграти чотирирічний проект Німецького Товариства Академічних Обмінів (DAAD), який забезпечив проходження переддипломної практики в Німеччині для 32 студентів різних кафедр НМетАУ. Важливим також є те, що на базі кафедри ОМТ пройшли практику 12 студентів з Федеративної Республіки Німеччини.

Розширенню наукових контактів сприяло проведення на базі нашої наукової школи шістьох міжнародних науково-технічних конференцій, до яких було видано, окрім значних томів наукових праць, ще й 15 монографій. Це підвищило авторитет наукової школи та інтерес до неї. Одним з найбільш вагомих результатів таких контактів є відкриття спільних наукових та навчальних проектів. Кафедра плідно співпрацює з іншими кафедрами Академії, що дозволяє вирішувати наукові та навчальні задачі на більш високому рівні.

Значного розвитку на кафедрі набуло комп'ютерне моделювання, зокрема розв'язання задач ОМТ з використанням методу скінчених елементів. Такі задачі сьогодні вирішуються за допомогою пакету програм QForm, ліцензію на яку було надано компанією Micas Simulations за активного сприяння колишнього випускника кафедри М.В. Біби. Наразі кафедра є сертифікованим центром з роботи у цьому програмному продукті.

Не секрет, що кафедра, як і інші науково-освітні колективи, переживає складні часи, переважно зумовлені тенденцією щодо істотного зниження абітурієнтів, зацікавлених у навчанні технічним спеціальностям, та іншими, відомими усім, факторами. Та незважаючи на це, кафедра зустрічає свій 90-річний ювілей повною енергією та натхнення, у активному пошуку новітніх тенденцій та напрямів, розробляючи наукові проекти, залучаючи допитливих студентів до співпраці у різних програмах, будуючи нові амбітні плани.

З ювілеєм, колеги!